

ρονοημένου έχοντος καταλίπει ένταύθα περιουσιακά στοιχεία και δη μετοχές της Έθνικής Τραπεζής, έξεταστέα άποβαίνει κατά την προκειμένην διαδικασίαν της έκουσίας δικαιοδοσίας (άρθρ. 741 έως 781 ΚΠολΔ συνωδὰ τοῖς άρθροις 739, 740, 810 και 819 ΚΠολΔ).

Άριθ. 16768/1980.

Πρόεδρος ό κ. ΠΕΤΡ. ΚΑΚΑΛΗΣ

Εισηγητής ό κ. ΑΘΑΝ. ΚΡΗΤΙΚΟΣ πρωτοδίκης
Δικηγόροι οί κ.κ. Άλεξ. Τζανετάκης, Παν. Κορρός

Κυριότητα. — γειτονικό δικαιο. — έκπομπές (ΑΚ 1003). — έννοια έκπομπών. — προϋποθέσεις άνοχής γείτονα. — έκπομπές πέρα από τό έπιτρεπόμενο όριο και ζημιά του γείτονα από αυτές. — δικαίωμα του γείτονα νά ζητήσει άρση της προσβολής και παράλειψη στο μέλλον με άρνητική άγωγή ή άγωγή διαταράξεως νομής, αλλά και άξίωση άποζημιώσεως γιά άδικοπραξία. — προϋποθέσεις εϋθύνης του κυρίου του «έκπέμποντος» κατά τις διατάξεις γιά την άδικοπραξία. — σχέση ΑΚ 1003 και 914. — άν έγείρεται άγωγή άποζημιώσεως, ή καθ' ύλην άρμοδιότητα κρίνεται κατά τις γενικές διατάξεις, όχι κατά τη διάταξη του άρθρ. 15 άρ. 3 ΚΠολΔ.

Έπειδή όρίζεται υπό της διατάξεως του άρθρ. 1003 ΑΚ ότι «ό κύριος άκινήτου ύποχρεούται ν' άνέχεται την έκπομπήν, καπνού, αϊθάλης άναθυμιάσεων, θερμότητας, θορύβου, δονήσεων ή άλλας παρομοίας έπενεργείας προερχομένης έξ άλλου άκινήτου, έφ' όσον αύται δέν παραβλάπτουσιν ούσιωδώς την χρήσιν του ίδιου αύτού άκινήτου, ή προέρχονται έκ χρήσεως συνήθους δι' άκίνητα της περιοχής του βλάπτοντος κτήματος». Χαρακτηριστικόν γνώρισμα τών υπό της ΑΚ 1003 άναφερομένων περιπτώσεων είναι, ότι χϋται άναφέρονται εις τὰ άστάθμητα λεγόμενα στοιχεία (Imponderabilia), ήτοι εις έπενεργείας χαρακτηρισζόμενες έκ μεταδόσεως «ένεργείας» (θερμότης, θόρυβος, δονήσεις), έκ δεισιδύσεως άερίωδών στοιχείων άναμειγμένων μετά του άτμοσφαιρικού άέρος (καπνός, άναθυμιάσεις) ή εις είσαγωγήν στερεών σωματίων μικροτάτου μεγέθους (αϊθάλη). Εις τās «παρομοίας έπενεργείας» περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, κοινιורתός, άμμος, χημικά άέρια, τέφρα κλπ. Δέν ύπάγονται όμως στερεά σώματα μεγαλύτερου μεγέθους καθ' όσον ταύτα παύουν τότε νά είναι άστάθμητα στοιχεία. Ό διά της Α.Κ. 1003 δημιουργούμενος περιορισμός της κυριότητος βαρύνει ού μόνον τόν κύριον, αλλά, έν περιπτώσει έκμισθώσεως του άκινήτου, και τόν μισθωτήν του. Η διά τόν κύριον του βλαπτομένου άκινήτου ύποχρέωσις άνοχής τών έκπομπών προϋποθέτει ότι αι τοιαύται έκπομπαι, είτε δέν παραβλάπτουν ούσιωδώς την χρήςιν του βλαπτομένου άκινήτου, είτε προέρχονται έκ χρήσεως συνήθους διὰ τὰ άκίνητα της περιοχής του βλάπτοντος κτήματος. Η συνδρομή τών άνωτέρω προϋποθέσεων κρίνεται άντικειμενικώς μη λαμβανομένων ύπ' όψιν τών ύποκειμενικών άντιλήψεων και καταστάσεων του κυρίου του βλαπτομένου άκινήτου (βλ. Γεωργιάδην, Έμπράγματον Δίκαιον, 1975, § 5 σ. 41 έπ. Μπαλήν, Έμπράγματον δίκαιον, § 33 σ. 94 έπ. Τούσην, Έμπράγματον δίκαιον, § 71 σ. 263 έπ. πάντες μετά περαιτέρω παραπομπών). Ειδικώτερον καθ' όσον άφορά την δευτέρα τών άνω περιπτώσεων ό ιδιοκτήτης ύποχρεούται ν' άνέχεται τās συνήθεις έκπομπάς έφ' όσον αύται δέν δύναται ν' άποφευχθούν διὰ της λήψεως μέτρων της συγχρόνου τεχνολογίας τὰ όποια κατά την καλήν πίστιν και τόν κοινωνικόν και οικονομικόν σκοπόν του δικαίωματος εύλόγως δύναται ν' άξιωθούν από τόν ιδιοκτήτην του βλάπτοντος άκινήτου, της τοιαύτης ύποχρέωσεως του τελευταίου θεμελιουμένης εις την ΑΚ 281 (βλ. σχετικώς Γεωργιάδην, ένθ' άνωτ. σ. 45 και την νέαν διατύπωσιν της § 906 ΓερμΑΚ δια νόμου του έτους 1960). Ένόσω αἱ έκ του βλάπτοντος άκινήτου προερχόμεναι έπενέργειαι περιορίζονται έντός τών όρίων τών διαγραφόμενων υπό της ΑΚ 1003 δέν άποτελούν πρᾶξιν παράνομον, και ό κύριος του βλαπτομένου άκινήτου είναι ύπόχρεως εις άνοχήν των. Έν έναντία περιπτώσει ό κύριος του βλάπτοντος άκινήτου ένεργεί παρονόμως βλάπτων

την έτέραν ιδιοκτησίαν. Ό κύριος του βλαπτομένου άκινήτου, τότε, πρὸς προστασίαν του κατά του κυρίου του βλάπτοντος άκινήτου, δικαιούται νά έγείρη κατ' αύτου, είτε την κατ' ΑΚ 1108 άρνητικήν άγωγήν, είτε την κατ' ΑΚ 989 άγωγήν περί διαταράξεως της νομής του, περιλαμβανομένης και της προστασίας της νομής του κατά την διαδικασίαν τών ασφαλιστικών μέτρων της ΚΠολΔ 733-734 (βλ. Γεωργιάδην, ένθ' άνωτ. σ. 46, Τούσην, ένθ' άνωτ. Σπυρίδακη-Περάκην ΑΚ Έμπράγματον δίκαιον άρθρ. 1003 άρ. 11, Π.Πρ. Άθ. 5420/1973 ΝοΒ 21, 1497, Είρ. Άθ. 1487/1970 ΕΕΝ 38, 448). Εις περίπτωσην έκμισθώσεως του βλαπτομένου άκινήτου, ό μισθωτής έχει κατά του προσβαλόντος αύτόν τρίτου, την περί διαταράξεως της νομής άγωγήν (ΑΚ 997). Η διαληφθεΐσα άνω έννομος προστασία του κυρίου ή κατόχου του βλαπτομένου άκινήτου, δέν άποτελεί την μόνην προστασίαν τούτου, ήτις άλλως τε είναι και άνεπαρκής, ίδια όσάκις οι άνωτέρω, ήδη ύπέστησαν ζημίαν εις την περιουσίαν των. Την άποκατάστασιν της ένδεχομένης ζημίας των οί άνω βλαβέντες δικαιούται νά έπιδιώξουν κατά τās περί άδικοπραγιών διατάξεις της ΑΚ 914 (βλ. Γεωργιάδην, ένθ' άνωτ. σ. 46, Τούσην, ένθ' άνωτ. σ. 280, R g r ä t e Kommentar zum BGB, έκδ. 12 (1978) § 906 άρ. 81, S ö r g e l - B a u r, Bürgerliches Gesetzbuch, έκδ. 11 (1978) § 906 άρ. 59, Scialoja - Branca, Commentario έκδ. 4 (1976) Art. 844, άρ. 7 μετά περαιτέρω παραπομπών εις την Ιταλικήν νομολογίαν). Πρὸς τούτο όμως οί βλαβέντες ύποχρεούνται εις την άπόδειξιν: α) παρονόμου ένεργείας ή παραλείψεως έκ μέρους του κυρίου του βλαπτοντος άκινήτου, β) πταίσματος (δόλου ή άμελείας) και γ) αϊτιώδους συναφείας μεταξύ της ύπαίτιου και παρονόμου ένεργείας ή παραλείψεως και της έπελθούσης ζημίας. Είναι πρόδηλον ότι ή περί άποζημιώσεως έκ του ΑΚ 914 άγωγή δέν στηρίζεται πλέον εις την ΑΚ 1003 άν και υπό τινά έποψιν δέν άποσυνδέεται τελείως άπ' αύτης. Τό τοιοϋτον έρεισμα της περί άποζημιώσεως άγωγής δέν είναι άμοιρον και περαιτέρω πρακτικών συνεπειών ίδια καθ' όσον άφορά τόν προσδιορισμόν του καθ' ύλην άρμοδίου δικαστηρίου δοθέντος ότι διὰ την τοιαύτην άγωγήν δέν έφαρμόζεται πλέον ή κατ' άρθρ. 15 § 3 ΚΠολΔ έξαιρετική άρμοδιότης του Ειρηνοδικείου, ήτις άναφέρεται, μεταξύ άλλων, και εις τās διαφοράς έκ του ΑΚ 1003, αλλά ή καθ' ύλην άρμοδιότης θα προσδιορισθῇ κατά τās γενικές διατάξεις και συνεπώς έφ' όσον ή αίτουμένη άποζημιώσις ύπερβαίνει τό ποσό των 250.000 δρχ καθ' ύλην άρμόδιον είναι τό Πολυμελές Πρωτοδικεΐον (ΚΠολΔ 18 και 14). Άλλως τε ή ύπαγωγή εις την άρμοδιότητα του Ειρηνοδικείου άνεξαρτήτως ύψους αίτουμένης άποζημιώσεως δέν δύναται νά θεωρηθῇ ότι άνταποκρίνεται εις την βούλησιν του νομοθέτου, άν ληφθῇ ύπ' όψιν ότι ή άποζημιώσις δυνατόν ένίοτε νά είναι λίαν ύψηλή και νά συνδυάζεται με δυσχερή θέματα άποδείξεως. Έκ της, άντιβολής τών προεκτεθέντων έννόμων βοηθημάτων ήτοι έκ του ΑΚ 1003 και ΑΚ 914 σαφώς δείκνυται ότι ή θέσις του κυρίου του βλαπτομένου άκινήτου έξ έπόψεως ύποκειμενικού βάρους άποδείξεως εις την άσκησιν τών ένδίκων βοηθημάτων επί ύπερβάσεως τών θεμιτών όρίων της ΑΚ 1003 είναι εύχεμεστέρα συγκρινόμενη πρὸς την άντίστοιχον θέσιν τούτου εις την άγωγήν άποζημιώσεως έκ της ΑΚ 914. Πράγματι ένάγων ό κύριος του βλαπτομένου άκινήτου βάσει της ΑΚ 1003 ύποχρεούται ν' άποδείξη την έπιβλαβή έπενέργειαν, οϋχι δέ και πταΐσμα έν τῷ προσώπῳ του έναγομένου. Ό έναγόμενος πρὸς άπαλλαγὴν του ύποχρεούται νά έπικαλεσθῇ και άποδείξη ότι έκ του κτήματος του όχλησις δέν ύπερβαίνει τὰ διαγραφόμενα όρια της ΑΚ 1003 (έπικρατούσα άποψις βλ. άντι άλλων Γεωργιάδην, ένθ' άνωτ. σ. 45 σημ. 14 μετά περαιτέρω παραπομπών). Δυσχερεστοί είναι ή θέσις του επί άποζημιώσει βάσει της ΑΚ 914 ένάγοντος κατά τὰ προδιαληφθέντα άνωτέρω. Έν όψει του κατ' ΑΚ 914 διαληφθέντος άνωτέρω βάρους άποδείξεως ό επί άποζημιώσει ένάγων, βαρύνεται, διὰ την πληρότητα και βσιμότητα της άγωγής του, με την έκθεσιν τών περιστατικών τών συγκροτούντων την παράνομον και ύπαίτιαν συμπεριφοράν του έναγομένου. Ό Ισχυρισμός του τελευταίου ότι αἱ έπε

νεγκοῦσαι τὴν ζημίαν ἐπιβλαβεῖς ἐπενέργειαι δὲν ὑπερέβαινον τὸ θεμιτὸν ὅριον τῆς ΑΚ 1003, κατ' οὐσίαν ἀποτελεῖ ἀρνήσιν τοῦ παρανόμου ὡς στοιχείου τῆς ἀγωγῆς. Ἡ μὴ ἀποτελοῦσα παράνομον πράξιν ἢ παράλειψιν ἐν τῷ πλαίσίῳ ἐφαρμογῆς τῆς ΑΚ 1003 πράξεις, ἐξακολουθεῖ νὰ διατηρῇ τὸν τοιοῦτον χαρακτῆρα τῆς καὶ ὁσάκις ἀντιμετωπίζεται ὑπὸ τὸ πρῆσμα ἐφαρμογῆς τῆς ΑΚ 914. Ὑποχρεῶν ὁ νόμος τὸν κύριον τοῦ βλαπτομένου ἀκινήτου ν' ἀνέχεται ἐπιβλαβεῖς ἐπενεργεῖαι ἐντὸς τῶν θεμιτῶν ὁρίων τῆς ΑΚ 1003 ἐπιβλαβεῖς τὸν εἰρημένον καὶ τὴν ἀνοχὴν τῶν ζημιῶν ἐκ τῶν αὐτῶν ἐπιβλαβῶν ἐπενεργεῖαι. Μόνον οὕτως ὁλοκληροῦται ἡ ρύθμις τῆς ΑΚ 1003. Ἡ τοιαύτη σύνδεσις τῆς ΑΚ 914 πρὸς τὴν ΑΚ 1003 δὲν εἶναι ὁμοῦ ἱκανὴ νὰ παρασύρῃ τὴν ἀγωγὴν ἀποζημιώσεως καὶ τὴν ὑπάγωγὴν τῆς εἰς τὴν ρύθμισιν τῆς ΚΠολΔ 15 ἀρ. 3. Κατ' οὐσίαν ἡ σύνδεσις αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἐννοίας τοῦ παρανόμου τῆς ΑΚ 914, ἥτις ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὴν ΑΚ 1003. Ὁ μισθωτῆς τοῦ βλαπτομένου ἀκινήτου ἐνάγων ἐπὶ ἀποζημιώσεως δικαιοῦται κατ' ΑΚ 997, 989 νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ζημίας του, ἥτις ἐπῆλθεν εἰς τὴν περιουσίαν του καὶ δὴ εἰς τὴν κυριότητα τῶν ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου κινήτων ἐγκαταστάσεων ὡς καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ζημίας συνεπείᾳ μειώσεως τῆς παραγωγῆς τῆς ἐν τῷ βλαβέντῳ ἀκινήτῳ ἀσκουμένης ἐπιχειρήσεως, ἥτις ὑπῆρξεν ἀπότοκος συνέπεια τῆς βλαπτικῆς ἐπενεργείας καὶ ἀποδίδεται εἰς τὰς καταβληθείσας προσπάθειας πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν ἐπιβλαβῶν συνεπειῶν, ἐφ' ὅσον δι' ὧν αὐτῶν τῶν ἐπενεργειῶν βλάπτεται καὶ ἡ κατ' ΑΚ 939 προστατευομένη τούτου κατοχή.

Ἐν προκειμένῳ ἐκδέχεται ἡ ἐνάγουσα εἰς τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν ὡς αὕτη παραδεκτῶς συνεπληρώθη καὶ διωρθώθη διὰ τῶν ὑποβληθεισῶν ἐγγράφων προτάσεων ὅτι τυγχάνει μισθώτρια ἀκίνητου κειμένου ἐν Μοσχάτῳ καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς ἀριθ. ... ἐφ' οὗ ἔχει ἀνεγείρει ἐργοστάσιον κατασκευῆς καὶ ἐμπορίας ζυγῶν, πλαστίγγων καὶ λοιπῶν συναφῶν εἰδῶν, κεκαλυμμένον διὰ πυραμοειδοῦς στέγης ἐκ γαλβανιζέ λαμαρίνης πάρχους 0,75 χιλιοστών. Ὅτι τὸ ἄνω ἐργοστάσιον τῆς ἐναγωγῆς συνορεύει κατὰ τὴν βορείαν αὐτοῦ πλευρὰν καὶ ἐπὶ μήκους 48 μέτρων μετὰ τοῦ πενταπόρου ἐργοστασίου τῆς ἐναγομένης, εἰς τὸ ὁποῖον αὕτη μετ' ἐπεξεργασίαν, παρασκευάζει τυποποιημένον μαγειρικὸν ἄλας καὶ ὅτι συνέπεια τῶν παρανόμων καὶ ὑπατιῶν ἐνεργειῶν καὶ παραλείψεων τῆς ἐναγομένης ἀναφερομένων εἰς τὴν μὴ λήψιν ὑπ' αὐτῆς τῶν ἐκ τῶν περιστάσεων καταλλήλων καὶ ἀναγκαίων μέτρων ἐπῆλθεν ζημία εἰς τὴν ἐνάγουσαν καὶ δὴ συνέπεια πτώσεως ψημάτων ἁλτος ἐπὶ τῆς ἐκ λαμαρίνης στέγης τοῦ ἐργοστασίου ἐπῆλθε πλήρης καταστροφὴ ταύτης, ἀπαιτηθέντος δι' ἀντικατάστασιν τῆς διὰ φύλλων ἀμμαντοτσιμέντου τοῦ ποσῶν τῶν δρχ. 359.340, κατὰ τὰ εἰδικῶς ἐν τῇ ἀγωγῇ διαλαβανόμενα. Περαιτέρω ἐκτίθεται ὅτι κατὰ τὸ τρίμηνον διάστημα (Ἰούλιος μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1979) ἐκτελέσεως τῶν ἐργασιῶν ἀντικαταστάσεως τῆς καταστροφείσης ὡς ἄνω στέγης ἐμειώθη ὁ ρυθμὸς παραγωγῆς τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἐναγωγῆς καὶ οὕτως αὕτη ἀπώλεσε τὸ ποσὸν τῶν 320.000 δρχ. τὸ ὁποῖον μετὰ βεβαίωτητος κατὰ τὴν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων ἀνεμνετο ἂν δὲν ἐσημειοῦτο εἰς βάρος τῆς ἐναγωγῆς ἢ προεκτεθείσα βλαπτικὴ ἐπενέργεια. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἄνω ἱσορρομμένων διώκεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἢ διὰ προσωρινῶς ἐκτελεστῆς ἀποφάσεως καταψήφισις τῆς ἐναγομένης καταδικαζομένης καὶ εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην τῆς ἐναγωγῆς νὰ καταβάλῃ εἰς ταύτην τὸ ποσὸν τῶν 679.340 δρχ. νομίμως, ἐντόκως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ μέχρις ἐξοφλήσεως. Τοιοῦτον περιεχόμενον καὶ αἴτημα ἔχουσα ἡ ἐνδίκος ἀγωγὴ, καὶ μὴ ὑποκειμένη λόγῳ τοῦ ἄνω περιεχομένου τῆς εἰς τὴν ρύθμισιν τοῦ ἀρθρ. 21 τοῦ ν. 11/1975 ὡς οὗτος ἰσχύει σήμερον τροποποιηθεὶς δι' ἀρθρ. 67 τοῦ ν. 1041/1980 καθ' ὅσον πρόκειται ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικοπραξίας ἐγειρομένη ὑπὸ μισθωτοῦ ἀκινήτου διὰ τὴν εἰς βάρος του τελεσθεῖσαν ἀδικοπραξίαν, ἀρμοδίως καὶ παραδεκτῶς φέρεται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου ὄντος ἀρμοδίου καθ' ὅλην κατὰ τὰ ἐν τῇ μείζονι σκέψει τῆς παρούσης ἐκτεθέντα καὶ νόμιμος τυγχάνει ἔρεισμα εὐρίσκουσα

εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρ. 914, 297, 298, 346 ΑΚ 176, 907, 908 ΚΠολΔ καὶ δέον νὰ ἐξετασθῇ περαιτέρω κατ' οὐσίαν.

Ἀριθ. 1137/1981

Πρόεδρος ὁ κ. ΠΕΤΡ. ΚΑΚΑΛΗΣ
Εἰσηγητὴς ὁ κ. ΑΘ. ΚΡΗΤΙΚΟΣ, πρωτοδικῆς
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Κανελλόπουλος, Σ. Ἀσπρογεράκας

Διαθήκη ἰδιόγραφη. — γιὰ νὰ εἶναι ἔγκυρη πρέπει νὰ γραφεῖ, χρονολογηθεῖ καὶ ὑπογραφῇ ἰδιόχειρα ἀπὸ τὸ διαθέτη. — ἂν ἀμφισβητηθεῖ ἡ ἰδιόχειρη γραφή, ὁ μαχόμενος γιὰ τὸ κύρος τῆς διαθήκης πρέπει νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ἡ διαθήκη γράφηκε, χρονολογήθηκε καὶ ὑπογράφηκε ἀπὸ τὸ διαθέτη ἰδιόχειρα. — ἡ ἀκυρότητα τῆς μὴ ἰδιόχειρα γραμμένης ἰδιόγραφης διαθήκης δὲν θεραπεύεται οὔτε ὅταν αὐτὸς ποὺ ἔχει ἔννομο συμφέρον νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἀκυρότητα ἀναγνωρίσει ἔγκυρη τὴ διαθήκη. — συνέπειες μιᾶς τέτοιας ἀναγνωρίσεως.

Ἐπειδὴ ὁρίζεται ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθρ. 1721 ΑΚ ὅτι «ἡ ἰδιόγραφος διαθήκη γράφεται καθ' ὁλοκληρίαν διὰ χειρὸς τοῦ διαθέτου, χρονολογεῖται καὶ ὑπογράφεται ὑπ' αὐτοῦ...». Ἐν μὴ συμμορφώσει πρὸς τὴν ἐπιταγὴν ταύτην δὲν ὑφίσταται νόμῳ ἰδιόγραφος διαθήκη τοῦ εἰς ὃν ἀποδίδεται προσώπου καὶ συνεπὶς, ἐφ' ὅσον δὲν ὑφίσταται ἑτέρα ἔγκυρος προγενεστέρα διαθήκη, θὰ χωρήσῃ ἡ ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχή. Ἡ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀπόλυτος ἀκυρότης (ΑΚ 18.) ἐπέρχεται αὐτοδικαίως μὴ ἔχουσα ἀνάγκην νὰ κηρυχθῇ ὡς τοιαύτη παρὰ τοῦ δικαστηρίου, ὑποχρεῶν αὐτεπαγγέλτως νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν τοιαύτην ἀκυρότητα. Ὅμως εἰς τὸν ἔχοντα ἔννομον συμφέρον δίδεται ἀγωγὴ ἀναγνωριστικὴ (ΚΠολΔ 70) πρὸς ἀναγνώρισιν τῆς ἀκυρότητος μὴ ὑποκειμένη εἰς τὴν διαιτητικὴν ἀγωγὴν τῆς ΑΚ 1788, ἥτις ἰσχύει μόνον διὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ ΑΚ 1787 (βλ. καὶ Βουζίκου, Κληρονομικὸν δίκαιον, 1976, τόμ. Β' σ. 650· Παπαντωνίου, Κληρονομικὸν δίκαιον, ἐκδ. 3 (1978) § 64 σ. 225 ἐπ.). Τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως τῆς γνησιότητος τῆς ἰδιόγραφου διαθήκης φέρεται ὁ μαχόμενος ὑπὲρ τοῦ κύρους αὐτῆς (ΚΠολΔ 457 εἴτε εἰναι ἐνάγων εἴτε εἰναι ἐναγόμενος ἥτοι κατὰ κανόνα ὁ δι' αὐτῆς καλούμενος εἰς τὴν κληρονομίαν. Οὗτος ὑποχρεοῦται ν' ἀποδείξῃ ὅχι μόνον τὴν γνησιότητα τῆς ὑπογραφῆς τοῦ διαθέτου ὡς ἐπὶ τῶν συνήθων ἰδιωτικῶν ἐγγράφων, ἀλλὰ καὶ ὅτι ὁλόκληρος ἡ διαθήκη ἐγράφη ἰδιόχειρας ὑπὸ τοῦ διαθέτου ἀποψὶς ἥτις ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθρ. 1777 ΑΚ καθιερουμένου μαχητοῦ τεκμηρίου ἐκ τῆς κηρύξεως κυρίας ἰδιόγραφου διαθήκης (βλ. Ἐφ. Πατρ. 48/1968 ΕΕΝ 36, 360· Ἐφ. Ἀθ. 258/1970 Ἀρμ. 24, 531. Π.Πρ. Ζακ. 29/1973 ΕΕΝ 40, 505, Βουζίκου, Κληρονομικὸν δίκαιον, τόμ. Β' § 51 σ. 346, Παπαντωνίου, ἘρμΑΚ 1721 ἀρ. 129 ἐπ. ἀντίθετοι αἱ Ἐφ. Ἀθ. 1842/1970 Δικ. 1970, 445 καὶ Ἐφ. Θεσ. 98/1970 Ἀρμ. 24, 514). Ἐξ ἄλλου θεραπεία τῆς ἀκυρότητος δὲν ἐπέρχεται οὔτε καὶ ἂν ὁ ἔχων ἔννομον συμφέρον νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἀκυρότητα ἐν γνώσει τῆς ἀκυρότητος τελῶν ἀναγνωρίσῃ τὸ ἔγκυρον τῆς διαθήκης δοθέντος ὅτι ὁ καθορισμὸς τοῦ κληρονόμου τοῦ ἀποβιώσαντος ἀφορᾷ εὐρύτερον κύκλον προσώπων ἐξερχόμενον τῆς αὐτονομίας τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως καὶ δὲν περιορίζεται μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων τῆς ὡς εἴρηται ἀναγνωρίσεως. Ἡ τοιαύτη ὁμως ἀναγνώρισις δὲν στερεῖται περαιτέρω πρακτικῶν συνεπειῶν δυναμένη νὰ ἐκτιμηθῇ κατὰ τὰς περιστάσεις ὅτι συνιστᾷ παραίτησιν τοῦ ἀναγνωρίζοντος ἀπὸ τῆς ἐνασχέσεως τῆς κληρονομικῆς του ἀξιώσεως κατὰ τοῦ τετιμημένου (βλ. Βουζίκου, ἐνθ' ἄνωτ. σ. 656· Παπαντωνίου, Κληρονομικὸν δίκαιον σ. 227· Λιτζερόπουλον, Κληρονομικὸν δίκαιον, τ. β' § 198 σ. 207· Μπαλῆν, Κληρονομικὸν δίκαιον, § 117 σ. 168 ἐπ.).

Ἀριθ. 2531/1981 Μον. (Ἀσφ. μ.)

Δικαστὴς ὁ κ. ΔΗΜ. ΣΠΥΡΟΥ, πρόεδρος
Δικηγόρος ὁ κ. Ἀρ. Θωμόπουλος

Ἐκτέλεση. — κατάσχεση συντηρητικῆς ἐπιτρέπεται καὶ ὅταν ὁ δανειστὴς ἔχει ἐκτελεστὸ τίτλον ἀλλὰ ἀδυνα